

Suvestinė redakcija nuo 2020-08-22 iki 2021-09-21

Isakymas paskelbtas: TAR 2020-01-30, i. k. 2020-02097

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

ĮSAKYMAS

DĖL LIETUVOS KAIMO PLĖTROS 2014–2020 METŲ PROGRAMOS PRIEMONĖS „PARAMA INVESTICIJOMS Į PREVENCINĘ VEIKLĄ, KURIA SIEKIAMA SUMAŽINTI GALIMŲ GAIVALINIŲ NELAIMIŲ, NEPALANKIŲ KLIMATO REIŠKINIŲ IR KATASTROFINIŲ ĮVYKIŲ PADARINIUS“ VEIKLOS SRITIES „PARAMA INVESTICIJOMS Į PREVENCINĘ VEIKLĄ, KURIA SIEKIAMA SUMAŽINTI PAVOJINGŲ LIGŲ GRĒSMES IR SU JOMIS SUSIJUSIAS PASEKMES“ ĮGYVENDINIMO TAISYKLĮ PATVIRTINIMO

2020 m. sausio 30 d. Nr. 3D-45

Vilnius

Vadovaudamas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. rugpjūčio 15 d. nutarimu Nr. 1120 „Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatų patvirtinimo“, 9.2 ir 9.10 papunkčiais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. liepos 22 d. nutarimu Nr. 722 „Dėl Valstybės institucijų ir įstaigų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos įgyvendinimą, paskyrimo“,

t v i r t i n u Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Parama investicijoms į prevencinę veiklą, kuria siekiama sumažinti galimų gaivalinių nelaimių, nepalankių klimato reiškinių ir katastrofinių įvykių padarinius“ veiklos srities „Parama investicijoms į prevencinę veiklą, kuria siekiama sumažinti pavojingų ligų grēsmes ir su jomis susijusias pasekmes“ įgyvendinimo taisykles (pridedama).

Žemės ūkio ministras

Andrius Palionis

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2020 m. sausio 30 d. įsakymu Nr. 3D-45

LIETUVOS KAIMO PLĖTROS 2014–2020 METŲ PROGRAMOS PRIEMONĖS
„PARAMA INVESTICIJOMS Į PREVENCINĘ VEIKLĄ, KURIA SIEKIAMA
SUMAŽINTI GALIMŲ GAIVALINIŲ NELAIMIŲ, NEPALANKIŲ KLIMATO
REIŠKINIŲ IR KATASTROFINIŲ ĮVYKIŲ PADARINIUS“ VEIKLOS SRITIES
„PARAMA INVESTICIJOMS Į PREVENCINĘ VEIKLĄ, KURIA SIEKIAMA
SUMAŽINTI PAVOJINGŲ LIGŲ GRĖSMES IR SU JOMIS SUSIJUSIAS PASEKMES“
ĮGYVENDINIMO TAISYKLĖS

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Parama investicijoms į prevencinę veiklą, kuria siekiama sumažinti galimų gaivalinių nelaimių, nepalankių klimato reiškinių ir katastrofinių įvykių padarinius“ veiklos srities „Parama investicijoms į prevencinę veiklą, kuria siekiama sumažinti pavojingų ligų grėsmes ir su jomis susijusias pasekmes“ įgyvendinimo taisyklės (toliau – Taisyklės), parengtos vadovaujantis 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr.1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1698/2005 (OL 2013 L 347, p. 487), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2019 m. vasario 13 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) 2019/288 (OL 2019 L 53, p. 14), 2014 m. liepos 17 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 808/2014, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, taikymo taisyklės (OL 2014 L 227, p. 18), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2019 m. birželio 6 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) 2019/936 (OL 2019 L 149, p. 58), 2014 m. kovo 11 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) Nr. 807/2014, kuriuo papildomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiomas Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, ir nustatomos pereinamojo laikotarpio nuostatos (OL 2014 L 227, p. 1), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2018 m. spalio 30 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) 2019/94 (OL 2019 L 19, p. 5), 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006

(OL 2013 L 347, p. 320), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2019/711 (OL 2019 L 123, p. 1), Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. liepos 22 d. nutarimu Nr. 722 „Dėl valstybės institucijų ir įstaigų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos įgyvendinimą, paskyrimo“, Lietuvos kaimo plėtros 20014–2020 m. programa, patvirtinta 2015 m. vasario 13 d. Europos Komisijos sprendimu Nr. C-(2015)-842 (toliau – Programa), ir atsižvelgiant į Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos administravimo taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. 3D-507 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Administravimo taisyklės), Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones, prekių, paslaugų ar darbų pirkimo taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 3 d. įsakymu Nr. 3D-924 „Dėl Projekto vykdytojo, pretenduojančio gauti paramą iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones, prekių, paslaugų ar darbų pirkimo taisyklių patvirtinimo“.

2. Taisyklės nustato priemonės „Parama investicijoms į prevencinę veiklą, kuria siekiama sumažinti galimų gaivalinių nelaimių, nepalankių klimato reiškiniių ir katastrofinių įvykių padarinius“ veiklos srities „Parama investicijoms į prevencinę veiklą, kuria siekiama sumažinti pavojingų ligų grėsmes ir su jomis susijusias pasekmes“ (toliau – priemonės veiklos sritis) teikimo ir administravimo tvarką. Taisyklėmis turi vadovautis pareiškėjai rengdami ir teikdami paramos paraiškas, ir paramos gavėjai, įgyvendindami projektus, taip pat institucijos, atliekančios paramos paraiškų vertinimą, atranką ir projektų įgyvendinimo priežiūrą pagal priemonės veiklos sritį. Paramos teikimo ir administravimo tvarka, kiek to neregulmentuoja Taisyklės, nustatyta Administravimo taisyklėse.

II SKYRIUS

SUTRUMPINIMAI IR SĄVOKOS

3. Šiose Taisyklėse vartojami sutrumpinimai ir sąvokos:

3.1. **Agentūra** – Nacionalinė mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos.

3.2. **ES** – Europos Sajunga.

3.3. **EŽŪFKP** – Europos žemės ūkio fondas kaimo plėtrai.

3.4. **Ministerija** – Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija.

3.5. **Projekto kontrolės laikotarpis** – laikotarpis nuo paskutinio mokėjimo prašymo ir galutinės projekto įgyvendinimo ataskaitos pateikimo iki paskutinio paramos išmokėjimo dienos ir

penkerių metų laikotarpis nuo paskutinio paramos išmokėjimo dienos, per kurį tikrinama, kaip paramos gavėjas laikosi paramos paraiškoje nustatyti įsipareigojimų.

3.6. Savivaldybė – savivaldybės administracija.

3.7. Ūkiniai gyvūnai laikymo vieta – pastatas arba tuo atveju, kai ūkiniai gyvūnai laikomi lauke, bet kuri vieta, kur ūkiniai gyvūnai yra laikomi, auginami ir prižiūrimi.

3.8. Žemės ūkio ministerijos informacinė sistema (toliau – ŽŪMIS) – prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos valdymo srities priskirtų institucijų ir įstaigų teikiamų paslaugų informacinė sistema.

4. Šiose Taisyklėse vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatyme, Administravimo taisyklėse.

III SKYRIUS PRIORITETAS, TIKSLINĖ SRITIS IR KOMPLEKSINIS TIKSLAS

5. Igyvendinant Programos priemonės veiklos sritį, siekiama prisdėti prie ES kaimo plėtros politikos trečiojo prioriteto „Skatinti maisto tiekimo grandinės organizavimą, išskaitant žemės ūkio produktų perdirbimą ir rinkodarą, gyvūnų gerovę ir rizikos valdymą žemės ūkyje“ tikslinės srities „Ūkių rizikos prevencijos ir valdymo rėmimas“ įgyvendinimo.

6. Priemonės veiklos srities įgyvendinimu siekiama prisdėti prie kompleksinio tikslo – mažinti klimato kaitos padarinių įtaką ūkinei veiklai.

IV SKYRIUS REMIAMA VEIKLA IR GALIMI PAREIŠKĖJAI

7. Pagal priemonės veiklos sritį remiama veikla, kuria siekiama sumažinti pavojingų ūkinių gyvūnų užkrečiamujų ligų grėsmes ir su jomis susijusias pasekmes.

8. Paramos pagal šias taisykles gali kreiptis ūkinių gyvūnų laikytojai:

8.1. fiziniai asmenys, užsiimantys žemės ūkio veikla ir savo vardu įregistruavę ūkininko ūkį ir žemės ūkio valdą;

8.2. juridiniai asmenys, užsiimantys žemės ūkio veikla ir savo vardu įregistruavę valdą.

9. Paramos besikreipiantys fiziniai asmenys turi būti ne jaunesni kaip 18 metų amžiaus.

10. Jei pareiškėjas mirė po paramos paraiškos pateikimo, paramos paraiška išregistruojama. Tuo atveju, jei paramos gavėjas mirė po sprendimo skirti paramą priėmimo ir turtas, į kurį investuojama, priklauso pareiškėjo sutuoktiniui arba pareiškėjui ir jo sutuoktiniui nuosavybės teise, arba pareiškėjui bendrosios dalinės nuosavybės teise, paramos paraiška gali būti išregistruojama tik gavus sutuoktinio sutikimą. Jei sutuoktinis nesutinka su paramos paraiškos išregistravimu, jis paramos gavėjo įsipareigojimus galėtų perimti ir testi veiklą tik su salyga, jei atitiks pareiškėjo

tinkamumo gauti paramą sąlygas ir reikalavimus bei projektų atrankos kriterijus įsipareigojimų perėmimo metu.

11. Paramos gavėjo įsipareigojimų arba teisių, susijusių su parama, perleidimas ar perėmimas atliekamas Administravimo taisyklėse nustatyta tvarka.

V SKYRIUS

TINKAMUMO GAUTI PARAMĄ SĄLYGOS IR REIKALAVIMAI

12. Paraiškos tinkamumas gauti paramą vertinamas pagal paramos paraiškos pateikimo dieną pareiškėjo pateiktus ir atitinkamais dokumentais pagrįstus duomenis, viešuosiouose registruose esančius duomenis, taip pat pagal dokumentus ir informaciją, gautą iš pareiškėjo po Agentūros paklausimo (-ų). Jei pareiškėjo pateikti dokumentai / informacija skiriasi nuo viešuosiouose registruose esančių duomenų, vadovaujamas registruose esančiais duomenimis.

13. Pareiškėjas laikomas tinkamu gauti paramą, jei atitinka šiame punkte išvardytas tinkamumo gauti paramą sąlygas ir reikalavimus. Tinkamumo gauti paramą sąlygos ir reikalavimai yra:

13.1. projektas atitinka šių Taisyklių III skyriuje nurodytą prioritetą ir tikslinę sritį bei prisideda prie kompleksinio tiksloto įgyvendinimo;

13.2. paraišką teikia subjektas, įvardintas galimu pareiškėju šių Taisyklių IV skyriuje;

13.3. projekto veikla ir išlaidos yra susijusios su remiama veikla, nurodyta šių Taisyklių IV skyriuje;

13.4. pareiškėjas užtikrina, kad išlaidos, kurioms finansuoti prašoma paramos, nebuvo, nėra ir nebus finansuojamos iš kitų ES fondų ir kitų viešųjų lėšų;

13.5. pareiškėjas užtikrina tinkamą projekto finansavimo šaltinių – skolintas lėšas, paramos lėšas, nuosavas lėšas ir iš veiklos gautinas lėšas, kuris turi būti pagrįstas finansinių ataskaitų duomenimis ir (arba) nurodytas paramos paraiškoje. Skolintos lėšos pagrindžiamos kartu su paramos paraiška pateikiant finansų įmonės arba kredito įstaigos paskolos arba finansinės nuomos (lizingo) suteikimo galimybės patvirtinimo dokumentus, o su mokėjimo prašymu, kuriame prašoma kompensuoti skolintomis lėšomis įgyvendintas investicijas, paramos gavėjas turi pateikti su finansų įmone arba kredito įstaiga pasirašytą paskolos arba finansinės nuomos (lizingo) sutartį arba pateikti įrodymus (pavyzdžiu, savo banko sąskaitos išrašą), kurie patvirtintų, kad atitinkamą projekto dalį įgyvendins nuosavomis lėšomis. Atitiktis šiam kriterijui gali būti tikslinama paramos paraiškos vertinimo metu;

13.6. pareiškėjas neturi įsiskolinimų Lietuvos Respublikos valstybės biudžetui ir Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetui (išskyrus atvejus, kai mokesčių delspinigijų, baudų mokėjimas

atidėtas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka arba dėl šių mokesčių, delspinigių, baudų vyksta mokestinis ginčas). Atitiktis šiam kriterijui gali būti tikslinama paramos paraškos vertinimo metu;

13.7. pareiškėjas savo vardu, kaip valdos valdytojas, yra įregistruotas valdą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugpjūčio 27 d. nutarimo Nr. 1351 „Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registro įsteigimo ir jo nuostatų patvirtinimo“ nustatyta tvarka ir savo vardu įregistruotas ūkininko ūkį Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. birželio 27 d. nutarimo Nr. 817 „Dėl Ūkininkų ūkių registro reorganizavimo ir ūkininkų ūkio registro nuostatų patvirtinimo“ nustatyta tvarka, kaip nustatyta Taisyklių 8 punkte;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-153](#), 2020-03-05, paskelbta TAR 2020-03-05, i. k. 2020-04988

13.8. pareiškėjo laikomi ūkiniai gyvūnai yra suženklinti ir registruoti Ūkinių gyvūnų registre, vadovaujantis Ūkinių gyvūnų laikymo vietų registravimo ir jose laikomų ūkinių gyvūnų ženklinimo ir apskaitos tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2003 m. birželio 16 d. įsakymu Nr. 3D-234 „Dėl Ūkinių gyvūnų laikymo vietų registravimo ir jose laikomų ūkinių gyvūnų ženklinimo ir apskaitos tvarkos aprašo patvirtinimo“, ūkinių gyvūnų laikymo vieta įregistruota Ūkinių gyvūnų registre ne vėliau kaip iki 2020 metų liepos 31 d.;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-618](#), 2020-08-21, paskelbta TAR 2020-08-21, i. k. 2020-17711

13.9. pareiškėjas tvarko buhalterinę apskaitą pagal Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytus reikalavimus (sudaromas balansas, pelno (nuostolių) ir pinigų srautų ataskaitos). Norintys gauti paramą ūkininkai privalo tvarkyti buhalterinę apskaitą, buhalterinės apskaitos tvarkymo dvejybine apskaitos sistema pagal Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytus reikalavimus. Jeigu pareiškėjas yra įmonė, kuri pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus privalo atlikti auditą, jis turi pateikti audituotas finansines ataskaitas ir audito išvadą už ataskaitinius metus (išskyrus dokumentus, kuriuos, vadovaudamas finansinės atskaitomybės įstatymu, pareiškėjas teikia Juridinių asmenų registrui);

13.10. projekto investicijos atitinka darbo saugos reikalavimus, kaip nurodyta Techniniame reglamente „Mašinų sauga“, patvirtintame Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2000 m. kovo 6 d. įsakymu Nr. 28 „Dėl techninio reglamento „Mašinų sauga“ patvirtinimo“, Elektrotechnikos gaminių saugos techniniame reglamente, patvirtintame Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2016 m. balandžio 26 d. įsakymu Nr. 4-314 „Dėl Elektrotechnikos gaminių saugos techninio reglamento patvirtinimo“ (kartu su paraška pateikiamuose komerciniuose pasiūlymuose turi būti tiekėjo patvirtinimas dėl investicijų atitikties darbo saugos reikalavimams, jei taikoma);

13.11. pareiškėjas iki paramos paraškos pateikimo turi nepertraukiamai veikti (vykdama gyvulininkystės veikla, realizuojama produkcija rinkoje ir buvo gautos pajamos iš veiklos, į kurios biosaugą investuojama pagal biologinių saugumo priemonių taikymo planą) ne trumpiau kaip vienerius metus (atitiktis patikrinama pagal ūkininko ūkio įregistruavimo arba juridinio asmens registravimo datą ir pagal pareiškėjo kartu su paramos paraška pateiktą ataskaitinių metų finansinių ataskaitų dokumentus);

13.12. prašomos finansuoti investicijos turi būti daromos tik iki paramos paraškos pateikimo ūkių vykdomą veiklą gyvulininkystės sektoriuose;

13.13. paramai gauti netaikoma Galimai neteisėtų sąlygų gauti paramą nustatymo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. lapkričio 27 d. įsakymu Nr. 3D-889 „Dėl Galimai neteisėtų sąlygų gauti paramą nustatymo metodikos patvirtinimo;

Papunkčio pakeitimai:
Nr. 3D-66, 2020-01-31, paskelbta TAR 2020-01-31, i. k. 2020-02297

13.14. parama neteikiama, jei pareiškėjas turi finansinių sunkumų (pareiškėjas bankrutuoja arba yra likviduojamas);

13.15. parama neteikiama projektams, vykdomiems ne Lietuvos Respublikos teritorijoje;

13.16. nekilnojamasis turtas (statinys, žemė, įskaitant žemę po esamais statiniais), į kurį investuojama, priklauso pareiškėjui, pareiškėjo sutuoktiniui arba pareiškėjui ir jo sutuoktiniui nuosavybės teise, arba pareiškėjui bendrosios dalinės nuosavybės teise, kai teisė į nekilnojamajį turą nustatyta notariškai patvirtintoje sutartyje ir pareiškėjas investuoja į savo dalį. Tokiu atveju, kai nekilnojamasis turtas, į kurį investuojama, priklauso sutuoktiniui nuosavybės teise, pateikiamas raštinis sutuoktinio sutikimas investuoti į jam priklausantį nekilnojamajį turą ir vykdyti veiklą ne trumpiau kaip iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos. Statiniai ir žemė, įskaitant žemę po esamais statiniais, pareiškėjo taip pat gali būti nuomojami arba kitaip užtikrintas teisėtas naudojimasis jais ne trumpesniam terminui kaip iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos. Pirkimo–pardavimo, nuomos, panaudos ar kito teisėto naudojimosi nekilnojamuoju turtu sutartis VĮ Registrų centre turi būti įregistruota iki sprendimo skirti paramą priėmimo dienos. Nuomos, panaudos sutartyje ar kitais pagrindais naudojamos žemės valdymo ir naudojimo teisę suteikiančiuose dokumentuose turi būti aptarta projekte numatomu vykdyti veiklą ar investicijų galimybę. Jeigu nekilnojamoji turto, į kurį investuojama ir (arba) kuriame numatyta vykdyti ekonominę veiklą, nuosavybės, nuomos, panaudos ar kito teisėto naudojimosi pagrindai VĮ Registrų centre įregistruojami po paramos paraškos pateikimo, kartu su paramos paraška turi būti pateikta (-os) rašytinė (-ės) sutartis (-ys) dėl nekilnojamajo turto planuojamo perleidimo pareiškėjo nuosavybėn, planuojamos nuomos ar panaudos, ar kito teisėto naudojimosi, sudaryta (-os) tarp pareiškėjo ir nekilnojamajo turto savininko. Atitiktis šiam kriterijui gali būti tikslinama paramos paraškos vertinimo metu. Teisėtą

nekilnojamojo turto, į kurį investuojama, valdymą pareiškėjas turi užtikrinti iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-153](#), 2020-03-05, paskelbta TAR 2020-03-05, i. k. 2020-04988

13.17. pareiškėjas iki paramos paraškos pateikimo yra parengęs biologinio saugumo priemonių taikymo ir tam reikalingų investicijų planą dėl biologinio saugumo priemonių ūkinės gvyvūnų laikymo vietose ir planas yra suderintas su Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos (toliau – VMVT) teritoriniu padaliniu;

13.18. investicijos atitinka VMVT kontroliuojamų teisės aktų reikalavimus, kai investicijoms taikomi tokie reikalavimai. Vertinimo išvadą dėl investicijų atitikties VMVT kontroliuojamiems teisės aktų reikalavimams išduoda VMVT teritoriniai padaliniai Agentūros prašymu.

VI SKYRIUS **ĮSIPAREIGOJIMAI**

14. Pareiškėjas ir paramos gavėjas prisiima šiuos įsipareigojimus:

14.1. įvykus įvykiui, kurio metu buvo sugadintas ar sunaikintas paramos lėšomis įsigytas ar sukurtas turtas, paramos gavėjas įsipareigoja savo lėšomis atkurti turtą ne mažesne negu atkuriamaja verte ir ne mažesnių techninių parametrų;

14.2. be rašytinio Agentūros sutikimo nuo sprendimo skirti paramą iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos nekeisti remiamos veiklos pobūdžio, numatytyų investicijų, projekto įgyvendinimo sąlygų, nenutraukti projekto veiklos, nekeisti projekto įgyvendinimo vietas. Projekto finansavimo šaltinių keitimas, suderinus su Agentūra, galimas iki sprendimo skirti paramą priėmimo dienos. Po sprendimo skirti paramą priėmimo dienos iki projekto įgyvendinimo laikotarpio pabaigos projekto finansavimo šaltinius keisti galima, tačiau tik tuo atveju, jei keičiama finansavimą skirianti finansų įmonė arba kredito įstaiga, arba investuojama didesnė nuosavų lėšų dalis;

14.3. neparduoti ir kitaip neperleisti kitam asmeniui už paramos lėšas įgyto turto nuo šio turto įsigijimo dienos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos. Leidimą įkeisti turtą finansų įmonėms arba kredito įstaigoms Agentūra gali suteikti tik tiems paramos gavėjams, kurie paramos paraškoje finansų įmonės arba kredito įstaigos paskolą įvardijo kaip vieną iš projekto finansavimo šaltinių. Agentūros sprendimu pareiškėjui gali būti leista įkeisti paramos lėšomis įsigytą turtą tik tai finansų įmonei arba kredito įstaigai, kuri suteikė paskolą projektui įgyvendinti. Įkeičiamas turtas turi būti skirtas paskolos, kuria finansuojamas projekto įgyvendinimas, grąžinimui užtikrinti;

14.4. iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos tvarkytį buhalterinę apskaitą ir po projekto įgyvendinimo pabaigos metų pateikti Agentūrai kitų iš eilės einančių ataskaitinių metų balanso ir pelno (nuostolių) ataskaitas ne vėliau kaip per 4 (keturis) mėnesius šiemas metams pasibaigus;

14.5. nuo paramos paraiškos pateikimo dienos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos užtikrinti, kad su projektu susijusių buhalterinių operacijų įrašai būtų atskiriami nuo kitų, išprastinių paramos gavėjo operacijų;

14.6. viešinti paramą, vadovaudamas Suteiktos paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programą viešinimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 3 d. įsakymu Nr. 3D-925 „Dėl Suteiktos paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programą viešinimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Viešinimo taisyklės);

14.7. užtikrinti, kad įgyvendinus projektą, įsigytos / įgyvendintos investicijos atitiks VMVT kontroliuojamų teisės aktų reikalavimus, kai investicijoms taikomi tokie reikalavimai. Pažymą apie įsigytų investicijų atitiktį arba neatitiktį VMVT kontroliuojamiems teisės aktų reikalavimams išduoda VMVT teritoriniai skyriai Agentūros prašymu;

14.8. sudaryti sąlygas institucijoms, atliekančioms paramos paraiškų vertinimą, atranką ir projektų įgyvendinimo priežiūrą, Programos įgyvendinimo priežiūrą, ar jų įgaliotiems asmenims patikrinti Agentūrai pateiktus duomenis ir atliliki patikrą vietoje, gauti papildomos informacijos apie projektą ir su juo susijusią veiklą nuo paramos paraiškos pateikimo dienos, taip pat audituoti, kontroliuoti, kaip yra laikomasi paramos gavimo sąlygų ir reikalavimų, kaip yra vykdomas projektas ir veikla, kuriai buvo skirta parama, nuo sprendimo skirti paramą priėmimo dienos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos;

14.9. teikti visą informaciją ir duomenis, reikalingus statistikos tikslams ir Programos įgyvendinimo stebėsenai bei reikalingiems vertinimams atliki;

14.10. kasmet projekto kontrolės laikotarpiu pareiškėjo ūkinių gyvūnų laikymo vietoje išlaikyti ne mažesnį vidutinį metinį gyvulių skaičių, negu nurodyta pateiktoje paraiškoje, išreikštą sutartiniais gyvuliais (toliau – SG), ir VĮ Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro (toliau – ŽŪIKVC) apskaičiuotą Taisyklių 58 punkte nustatyta tvarka.

VII SKYRIUS **PARAMOS SUMA IR INTENSYVUMAS, PROJEKTO ĮGYVENDINIMO TRUKMĖ**

15. Suteikiamos paramos dydis skaičiuojamas atsižvelgiant į tinkamas finansuoti projekto išlaidas be pridėtinės vertės mokesčio (PVM).

16. Paramos intensyvumas negali viršyti 80 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų. Didžiausia galima paramos suma projektui negali viršyti 70 000 Eur ir 200 Eur vienam SG, kai prašoma paramos suma viršija 4 000 Eur. SG apskaičiuojamas Taisyklių 58 punkte nustatyta tvarka.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-618](#), 2020-08-21, paskelbta TAR 2020-08-21, i. k. 2020-17711

17. Pareiškėjas gali teikti tik vieną paramos paraišką konkrečiai ūkinių gyvūnų laikymo vietai (jei norima prašyti paramos dėl skirtingu ūkinių gyvūnų laikymo vietų, tuomet privaloma teikti atskiras paraiškas, išskyrus atvejus nurodytus 17¹ punkte). Pareiškėjo ūkinių gyvūnų laikymo vietoje laikomų ūkinių gyvūnų vidutinis metinis skaičius, išreikštasis sutartiniuose gyvuliais (SG), nustatomas, kaip nurodyta 58 punkte. Pareiškėjo teikiamų paramos paraiškų skaičius pagal šią priemonę neribojamas, tačiau paramos suma vienam paramos gavėjui (taip pat ir susijusių įmonių, sutuoktinių) didžiausia bendra gauta paramos suma negali viršyti 600 000 Eur pagal šią priemonę visas ūkinių gyvūnų laikymo vietas kartu sudėjus. Susijusioms įmonėmis laikomos įmonės, apibrėžtos Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymo 3 straipsnio 16 dalyje.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-618](#), 2020-08-21, paskelbta TAR 2020-08-21, i. k. 2020-17711

17¹. Pareiškėjas gali teikti vieną bendrą paramos paraišką daugiau negu vienai ūkinių gyvūnų laikymo vietai, laikantis 16 punkto ir 17 punkto reikalavimų, kai įsigyjamas turtas gali būti naudojamas daugiau negu vienoje ūkinių gyvūnų laikymo vietoje (pvz. mobili dezinfekcinė įranga ir kt.) tokiu atveju tinkamos finansuoti išlaidos ir SG apskaičiuojamos paraiškoje nurodytoms ūkinių gyvūnų laikymo vietoms bendrai, o 14.10 papunktyje nurodyti įsipareigojimai paraiškoje paskirstomi pagal konkrečias ūkinių gyvūnų laikymo vietas.

Papildyta punktu:

Nr. [3D-618](#), 2020-08-21, paskelbta TAR 2020-08-21, i. k. 2020-17711

18. Jei pareiškėjas naudojasi kredito įstaigų suteiktais kreditais ir (arba) finansine nuoma (lizingu) projektui, kuriam prašoma paramos finansuoti ir pareiškėjui teikiama valstybės pagalba, kompensuojant dalį kredito įstaigai ir (arba) finansinės nuomas (lizingo) bendrovei sumokėtų palūkanų ir (arba) dalį garantinio užmokesčio, kuris mokamas UAB Žemės ūkio paskolų garantijų fondui už garantijos suteikimą kredito įstaigai ar finansinės nuomas (lizingo) bendrovei, didžiausia bendra paramos, skiriamos pagal Taisykles, ir valstybės pagalbos, skiriamos kompensuojant dalį kredito įstaigai ir (arba) finansinės nuomas (lizingo) bendrovei sumokėtų palūkanų ir (arba) dalį garantinio užmokesčio, suma bei visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų intensyvumas negali viršyti Taisyklių 16 punkte nustatytų dydžių.

19. Projekto įgyvendinimo trukmė turi būti nurodyta paramos paraiškoje ir negali viršyti 24 mėnesių laikotarpio nuo sprendimo skirti paramą priėmimo dienos.

20. Tuo atveju, kai pareiškėjas paramos paraiškoje nurodo, kad projekte numatytais įsigytis turtas (visa įranga, visi įrengimai ir kt.) bus įgyjamas finansinės nuomas (lizingo) būdu, projekto

igyvendinimo trukmė nuo sprendimo skirti paramą dienos negali būti ilgesnė kaip iki 2023 m. birželio 30 d.

VIII SKYRIUS **TINKAMOS IR NETINKAMOS FINANSUOTI IŠLAIDOS**

21. Projekte turi būti numatytos visos išlaidos, kurios yra susijusios su projekto įgyvendinimu ir numatyta vykdyti veikla. Perkamos prekės turi būti naujos, nenaudotos, atitinkančios Lietuvos Respublikos ir ES teisės aktų nustatytus reikalavimus. Paramos lėšomis finansuojamos tik tinkamos finansuoti ir projektui įgyvendinti būtinos išlaidos, ir ne daugiau nei numatytas paramos dydis ir intensyvumas. Tinkamos finansuoti išlaidos turi būti išvardytos pagal išlaidų kategorijas, o ne pateikiamas bendra suma. Tinkamų finansuoti išlaidų sumai pagrįsti turi būti pateikiami ne mažiau kaip trys skirtingų tiekėjų komerciniai pasiūlymai (su lygiaverčiais (gali skirtis ne daugiau kaip 10 procentų, lyginant su mažiausios kainos pasiūlyme nurodytais parametrais) išlaidų pagrindines techninės savybes apibūdinančiais techniniais parametrais), taip pat nurodoma galimybė taikyti sąskaitų apmokėjimo būdą), kuriais pagrindžiama visa prašoma paramos suma, o tinkama finansuoti išlaidų suma nustatoma pagal mažiausią pasiūlytą kainą (kai iki paramos paraiškos pateikimo pagal teisės aktų nuostatas atliktos pirkimų procedūros arba, tiekėjų komercinių pasiūlymų pateikti nereikia). Tuo atveju, kai pareiškėjo pateiktuose komerciniuose pasiūlymuose nurodyta prekės (paslaugos) ar darbų kaina yra 10 ir daugiau proc. didesnė, nei analogiškos rinkoje egzistuojančios prekės (paslaugos) ar darbų kainos, atliekami Administravimo taisyklių 66 punkte nurodyti veiksmai.

22. Perkant prekes, paslaugas, kurių vertė nesiekia 58 000 Eur be PVM, ar perkant darbus – nesiekia 145 000 Eur be PVM (išskyrus atvejus, kai pareiškėjas yra perkančioji organizacija pagal Lietuvos Respublikos Viešųjų pirkimų įstatymą ir pagal teisės aktų nuostatas reikia atlikti pirkimų procedūrą) mažiausią kainą nurodančio komercinio pasiūlymo konkretūs pagrindines techninės savybes apibūdinantys techniniai parametrai, markė ir modelis bus įrašomi į sprendimą skirti paramą.

23. Jei prekių, paslaugų ir (arba) darbų pirkimo procedūra atlikta iki paramos paraiškos pateikimo, pareiškėjas pirkimų dokumentų kopijas turi pateikti kartu su paramos paraiška.

24. Tinkamomis finansuoti pripažistamos išlaidos:
  - 24.1. būtinos projektui vykdyti ir numatytos paramos paraiškoje;
  - 24.2. realiai suplanuotos, pagrįstos, ir neviršijančios vidutinių rinkos kainų;
  - 24.3. patirtos (apmokėtos) po paramos paraiškos pateikimo dienos. Tačiau šios išlaidos nefinansuojamos, jeigu parama projektui neskiriama arba išlaidos néra nurodytos Taisyklių 25 punkte arba jei jos padarytos nesilaikant pirkimo procedūrų, nustatytų teisės aktuose;
  - 24.4. faktiškai padarytos ir į paramos gavėjo apskaitą įtrauktos išlaidos, pagrįstos dokumentų originalais arba nustatyta tvarka patvirtintomis kopijomis;

24.5. finansinės nuomas (lizingo) būdu įsigyjamas turtas turi tapti paramos gavėjo nuosavybe iki projekto įgyvendinimo pabaigos. Pagal finansinės nuomas (lizingo) sutartį, įsigyjamo turto dalis, už kurią nesumokėta iki projekto įgyvendinimo laikotarpio pabaigos, paramos lėšomis nefinansuojama.

25. Tinkamų finansuoti išlaidų kategorijos:

25.1. vidaus ar lauko aptvarų (tvoros, vartai, praėjimo punktai, praėjimo kontrolės sistemos) įsigijimo bei įrengimo išlaidos;

25.2. ūkinių gyvūnų pakrovimo / iškrovimo rampų ir (arba) aikštelių įrengimo išlaidos;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-618](#), 2020-08-21, paskelbta TAR 2020-08-21, i. k. 2020-17711

25.3. žmonių ir ūkinių gyvūnų uždarų praėjimo takų tarp pastatų įrengimo išlaidos;

25.4. dezinfekcinių purkštuvių, valymo, dezinfekcijos įrangos, plovimo-dezinfekavimo įrenginių asmenims ir (ar) transporto priemonėms įsigijimo išlaidos;

25.5. pašarų terminio apdorojimo įrangos įsigijimo išlaidos;

25.6. konteinerių ir patalpų, skirtų laikyti gaišenoms įrengimo ir įrangos įsigijimo išlaidos;

25.7. nuo graužikų, vabzdžių, paukščių ir kitų kenkėjų apsaugančios įrangos (pvz., langų, grotų, tinklelių) įsigijimo išlaidos;

25.8. ūkinius gyvūnus prižiūrinčių darbuotojų:

25.8.1. buitinių persirengimo ir prausimos patalpų įrengimo ir įrangos įsigijimo išlaidos;

25.8.2. darbo rūbų ir batų plovimo ir džiovinimo įrangos įsigijimo išlaidos;

25.8.3 maitinimo patalpų įrengimo ir įrangos įsigijimo išlaidos.

26. Netinkamos finansuoti išlaidos:

26.1. trumpalaikio turto ir / arba eksploatacinių medžiagų (pvz.: nuodai graužikams naikinti, dezinfekavimo skystis, asmeninės apsaugos priemonės ar kt.) įsigijimo išlaidos;

26.2. kapitalinio remonto, naujos statybos, rekonstrukcijos, jei reikalingas statybos leidimas, išlaidos;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-153](#), 2020-03-05, paskelbta TAR 2020-03-05, i. k. 2020-04988

26.3 projektavimo išlaidos;

26.4. nenumatytos projekte, nesusijusios su projektu ir remiama veikla;

26.5. neįvardytos šių taisyklių 25 punkte.

27. Nefinansuojamos išlaidos, kurių techninės savybes apibūdinantys pagrindiniai techniniai parametrai skiriasi nuo nurodytų sprendime skirti paramą, kaip tai nustatyta Administravimo taisyklių 186 punkte.

28. Pridėtinės vertės mokesčis (PVM) yra netinkamas finansuoti iš paramos lėšų.

IX SKYRIUS

PARAMOS PARAIŠKŲ TEIKIMO TVARKA

29. Paramos paraiškos forma nustatyta Taisyklių priede ir skelbiama Ministerijos ir Agentūros interneto svetainėse adresais www.zum.lrv.lt ir www.nma.lt.

30. Paramos paraiška ir su paramos paraiška pateikiami dokumentai turi būti pildomi lietuvių kalba. Kita kalba užpildytose paramos paraiškos ir pateikiami dokumentai nepriimami.

31. Paramos paraiškas iš pareiškėjų priima ir registruoja Agentūros Kaimo plėtros ir žuvininkystės programų departamento teritoriniai paramos administravimo skyriai adresais, nurodytais interneto svetainėje www.nma.lt. Paramos paraiška ir jos priedai turi būti pateikti spausdintine forma (parengti kompiuteriu). Ranka užpildytose paramos paraiškos nepriimamos. Paramos paraiška ir su paramos paraiška pateikiami dokumentai turi būti pateikti pareiškėjo asmeniškai ar per įgaliotą asmenį; šie dokumentai taip pat gali būti pateikiami ir per ŽŪMIS, jei tokia galimybė yra, registruotu paštu ir per kurjerį arba dokumentus, pasirašytus saugiu elektroniniu parašu, siunčiant elektroniniu paštu nurodytais Agentūros interneto svetainėje www.nma.lt, kitomis elektroninėmis priemonėmis ir panašiai).

Karantino metu pareiškėjas pasirašytą paramos paraišką kartu su paramos paraiška pateikiamais dokumentais Agentūros darbo laiku papildomai gali pateikti pasinaudodamas „paraiškų dėžutėmis“ (specialiai įrengtomis vietomis, kuriose pareiškėjas gali pateikti paramos paraišką tiesiogiai nekontaktuodamas su kitais asmenimis), kurios įrengtos Agentūros Kaimo plėtros ir žuvininkystės programų departamento teritoriniuose paramos administravimo skyriuose adresais, nurodytais interneto svetainėje www.nma.lt. „Paraiškų dėžutėse“ pateiktos paraiškos vieną kartą per dieną išimamos, pažymimos paraiškos išėmimo spaudu (išėmimo data, laikas, išėmusio darbuotojo vardas, pavardė ir jo parašas), bei užregistruojamos. Apie paramos paraiškos užregistravimą pareiškėjai per 1 d. d. informuojami paramos paraiškoje nurodytu telefonu ir / arba elektroniniu paštu. Pareiškėjas paraiškoje privalo nurodyti telefoną ir / arba elektroninio pašto adresą, kuriuo Agentūra galėtų informuoti apie paraiškos gavimą bei užregistravimą. Pareiškėjas, pateikęs paraišką per „paraiškų dėžutę“ ir negavęs iš Agentūros informacijos apie paramos paraiškos užregistravimą, ne vėliau kaip 2 darbo dieną po paraiškos pateikimo privalo susisiekti su Agentūra; priešingu atveju, kilus ginčui dėl paraiškos pateikimo, laikoma, kad paraiška nebuvo pateikta. Paraiškos per „paraiškų dėžutę“ teikiamos 2 darbo dienas trumpiau nei nustatyta paramos paraiškų priėmimo pabaiga.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-257](#), 2020-04-02, paskelbta TAR 2020-04-02, i. k. 2020-06875

32. Paramos paraiškų pildymas, registravimas ir vertinimas atliekamas Administravimo taisyklių nustatyta tvarka. Paramos paraiškų vertinimas negali trukti ilgiau kaip 2 mėnesius nuo paramos paraiškų priėmimo laikotarpio pabaigos. I ši terminą įskaičiuojamas paramos paraiškų

pirmumo eilei sudaryti Administravimo taisyklių 50¹ punkte nustatytas laikas, paklausimų siuntimo, patikrų vietoje atlikimo, prašymo dėl papildomos informacijos kitoms institucijoms pateikimo ir atsakymo gavimo bei ekspertizės atlikimo terminas. Ministerijos sprendimu paramos paraiskų vertinimo terminas gali būti prateistas.

X SKYRIUS **PARAMOS PARAIŠKŲ ATRANKOS VERTINIMAS**

33. Paramos paraiskų atrankos vertinimas atliekamas Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

34. Paramos paraiskos atrankos ir tinkamumo skirti paramą vertinimo metu nustatoma, ar projektas tinkamas gauti paramą iš EŽŪFKP ir bendrojo finansavimo lėšų, numatyti Lietuvos Respublikos valstybės biudžete, ir galima paramos suma, suapvalinta iki sveikujų skaičių pagal matematines skaičių apvalinimo taisykles.

35. Paramos paraiskų atrankos kriterijai:

35.1. pareiškėjas yra (vertinant atitiktį šiam kriterijui, atrankos balai suteikiami tik už vieną pareiškėjo pasirinktą kriterijų):

35.1.1. specializuotas kiaulininkystės ūkis, kaip apibrėžta Taisyklių 57 punkte – suteikiama 25 balai;

35.1.2. specializuotas galvijininkystės arba paukštininkystės ūkis, kaip apibrėžta Taisyklių 57 punkte – suteikiama 15 balų;

35.2. pareiškėjo SG, apskaičiuotas kaip nurodyta Taisyklių 58 punkte:

35.2.1. iki 20 (įskaitytinai) SG – suteikiama 35 balai;

35.2.2. didesnis kaip 20 iki 200 SG (įskaitytinai) – suteikiama 15 balų;

35.2.3. daugiau kaip 200 SG – suteikiama 10 balų;

35.3. projektui įgyvendinti prašoma mažesnio paramos intensyvumo nei Taisyklių 16 punkte nustatytas galimas didžiausias paramos intensyvumas (skaičiuoklė skelbiama interneto svetainėje www.nma.lt), už kiekvieną sumažintą procentinį punktą (skaičiuojama sveikaisiais skaičiais, neapvalinant pagal matematines apvalinimo taisykles) pareiškėjui suteikiamas 1 balas, bet ne daugiau kaip 10 balų, ir atsižvelgiant į šias nuostatas:

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-153](#), 2020-03-05, paskelbta TAR 2020-03-05, i. k. 2020-04988

35.3.1. atrankos balai nesuteikiami, kai pagal paramos paraiskoje nurodytą projekto investicijų vertę (be PVM) apskaičiuotas paramos dydis, taikant didžiausią galimą paramos intensyvumą, viršija didžiausią galimą paramos sumą projektui, tačiau projektui prašoma skirti Taisylėse nustatytą didžiausią galimą paramos sumą;

35.3.2. kai pagal paramos paraiškoje nurodytą projekto investicijų vertę (be PVM) apskaičiuotas paramos dydis, taikant didžiausią galimą paramos intensyvumą, viršija didžiausią galimą paramos sumą projektui, tačiau projektui prašoma skirti mažesnę paramos sumą, nei Taisykliė nustatyta didžiausia galima paramos suma, didžiausiu galimu paramos intensyvumu laikomas intensyvumas, apskaičiuotas lyginant Taisyklių nustatyta didžiausią paramos sumą projektui su projekto investicijų vertę (be PVM);

35.4. pareiškėjo ūkinių gyvūnų laikymo vieta yra vietovėje kurioje, ES sprendimu arba VMVT direktoriaus įsakymu, kaip nurodyta Taisyklių 59–60 punktuose, yra taikomos užkrečiamosios ligos prevencinės ir kontrolės priemonės laikomai gyvūnų rūšiai – 30 balų.

36. Pareiškėjo paramos paraiškos didžiausias galimas atrankos balų skaičius – 100 balų.

37. Privalomasis mažiausias paramos paraiškos atrankos balų skaičius – 45 balų. Jeigu paramos paraiškų atrankos vertinimo metu nustatoma, kad paraiška nesurinko 45 balų skaičiaus, paramos paraiška atmetama.

38. Paramos paraiškų atrankos pirmumo eilės sudarymas ir atrankos vertinimas atliekamas Administravimo taisyklių nustatyta tvarka. Papildomas paramos paraiškų vertinimas atliekamas reitinguojant paraiškas tokia eilės tvarka:

38.1. pagal mažesnį laikomą SG skaičių;

38.2. pagal mažiausią prašomą paramos sumą.

XI SKYRIUS **SPRENDIMŲ DĖL PARAMOS SKYRIMO PRIĒMIMAS**

39. Projekṭų atrankos komitetas nesudaromas. Sprendimą dėl paramos skyrimo arba neskyrimo priima Agentūros direktoriaus įgaliotas asmuo, vadovaudamasis projekṭų vertinimo rezultatais. Sprendimas įforminamas Administravimo taisyklių nustatyta tvarka. Apie priimtą sprendimą Agentūra informuoja Ministeriją per 20 darbo dienų nuo jo priēmimo dienos.

Punkto pakeitimai:

Nr. 3D-618, 2020-08-21, paskelbta TAR 2020-08-21, i. k. 2020-17711

40. Agentūra apie sprendimą dėl paramos skyrimo ar neskyrimo informuoja pareiškėjus Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

41. Agentūrai priėmus sprendimą skirti paramą, pareiškėjas tampa paramos gavėju. Paramos sutartis nesudaroma.

XII SKYRIUS **MOKĖJIMO PRAŠYMO TEIKIMO, ADMINISTRAVIMO IR PARAMOS IŠMOKĖJIMO TVARKA**

42. Mokėjimo prašymai kartu su pridedamais dokumentais turi būti pateikti sprendime skirti paramą nustatytais terminais tik per ŽŪMIS Administravimo taisyklėse nustatyta tvarka.

43. Paramos gavėjas mokėjimo prašymą ir pridedamus dokumentus turi užpildyti lietuvių kalba. Kita kalba užpildyti mokėjimo prašymai ir pridedami dokumentai nepriimami.

44. Jeigu paramos gavėjas dėl pateisinamų priežasčių nori pratęsti mokėjimo prašymo teikimo terminą ar numatyti mažesnę paramos objektų paskirstymo tarp paramos dalių paramos sumą, nei nurodyta sprendime dėl paramos skyrimo, jis iki sprendime skirti paramą nustatyto mokėjimo prašymo pateikimo termino pabaigos turi Agentūrai pateikti argumentuotą prašymą. Jei argumentuotas prašumas pakeisti paramos objektų paskirstymą tarp paramos dalių nepateiktas iki mokėjimo prašymo pateikimo termino pabaigos, bet paramos gavėjas pateikė mokėjimo prašymą, kuriame nurodyta mažesnė paramos objektų paskirstymo tarp paramos dalių paramos suma, Agentūra pateiktą mokėjimo prašymą laiko kaip prašymą keisti paramos objektų paskirstymo tarp paramos dalių paramos sumą bei kreipiasi į paramos gavėją, prašydama pateikti argumentus ir paramos gavėjui suteikdama 10 darbo dienų terminą. Jeigu paramos gavėjas nori padidinti paramos objektų paskirstymo tarp paramos dalių atitinkamame mokėjimo prašyme prašomą paramos sumą (sumažinės paramos sumą atitinkama suma kitame (-uose) mokėjimo prašyme (-uose), pritarimą tokiam keitimui iš Agentūros jis turi gauti iki atitinkamo mokėjimo prašymo pateikimo dienos. Agentūrai priėmus sprendimą atidėti mokėjimo prašymo teikimo terminą ar pakeisti paramos objektų paskirstymą tarp paramos dalių, Administravimo taisyklėse nustatyta tvarka keičiamas sprendimas skirti paramą.

45. Mokėjimo prašymą pateikus pavēluotai, jis užregistruojamas, tačiau yra taikomos sankcijos, nustatytos Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones taikymo metodikoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 4 d. įsakymu Nr. 3D-929 „Dėl Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones taikymo metodikos patvirtinimo“ (toliau – Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones taikymo metodika).

46. Pavēluotai teikiami mokėjimo prašymai priimami Administravimo taisyklėse nustatytu terminu. Mokėjimo prašymą pateikus pavēluotai dėl nenugalimos jėgos (force majeure) aplinkybių, paramos gavėjas turi Agentūrai raštu paaiškinti vėlavimo priežastis ir pateikti dokumentus, pagrindžiančius vėlavimo priežastis

47. Mokėjimo prašymai vertinami Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

48. Paramos gavėjų atsiskaitymai su tiekėjais turi vykti tik per finansų įstaigas.

49. Paramos lėšos paramos gavėjams pagal priemonės veiklos sritį išmokamos šiais būdais:

49.1. išlaidų kompensavimo, kai paramos gavėjas deklaruoją patirtas ir apmokėtas išlaidas. Taikant išlaidų kompensavimo mokėjimo būdą, paramos gavėjas pradeda įgyvendinti projektą iš nuosavų arba skolintų lėšų ir sprendime skirti paramą nustatytais terminais Agentūrai teikia mokėjimo prašymus per ŽŪMIS, kuriuose deklaruoją patirtas ir apmokėtas išlaidas, pridėdamas išlaidų pagrindimo ir apmokėjimo įrodymo dokumentus;

49.2. saskaitų apmokėjimo, kai paramos gavėjas deklaruoją patirtas, bet dar neapmokėtas išlaidas. Taikant saskaitų apmokėjimo būdą, paramos gavėjas patikrina kiekvieną rangovo, paslaugų teikėjo ar prekių tiekėjo išrašytą saskaitą, jos atitinkti rangos, paslaugų teikimo ar prekių tiekimo sutarties sąlygoms, patikrina ir priima atliktus darbus, suteiktas paslaugas ar pateiktas prekes ir, priėmęs saskaitą, kaip tinkamą apmokėti, bei apmokėjės nuosavo indelio dalį, sprendime skirti paramą nurodytais terminais pateikia Agentūrai kartu su mokėjimo prašymu bei reikalaujamais dokumentais per ŽŪMIS. Taip pat paramos gavėjas privalo pateikti dalies investicijų apmokėjimo iš nuosavų ir (arba) skolintų lėšų, kaip numatyta paramos paraiškoje, įrodymo dokumentus. Paramos gavėjas, gavęs paramos lėšas, privalo per 5 darbo dienas išmokėti šias lėšas rangovui, paslaugų teikėjui arba prekių tiekėjui ir išsiųsti Agentūrai pranešimą (registruotu laišku, el. paštu ar elektroniniu būdu, naudojant ŽŪMIS) apie lėšų išmokėjimą, pridėdamas išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentus. Jeigu paramos gavėjas neišmoka mokėjimo prašyme nurodytų lėšų rangovui, paslaugų teikėjui arba prekių tiekėjui ir Agentūrai nepateikia pranešimo apie lėšų apmokėjimą, Agentūra neapmoka vėliau paramos gavėjo teikiamo (-ų) mokėjimo prašymo (-ų) ar jo (jų) dalies.

50. Mokėjimo prašymas per ŽŪMIS pateikiamas tik užbaigus įgyvendinti investicijas. Kartu su mokėjimo prašymu privaloma pateikti išlaidų pagrindimo ir išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentus. Patikros vietoje atliekamos Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-153](#), 2020-03-05, paskelbta TAR 2020-03-05, i. k. 2020-04988

51. Paramos gavėjui taikomas paramos lėšų išmokėjimo būdas (-ai) nustatomas (-i) sprendime skirti paramą. I vieną mokėjimo prašymą negali būti įtrauktos projekto išlaidos, kurioms apmokėti taikomi abu Taisyklių 49 punkte nurodyti išlaidų apmokėjimo būdai.

52. Paramos gavėjas gali pateikti iki 2 mokėjimo prašymų.

53. Baigęs įgyvendinti projektą, paramos gavėjas pateikia Agentūrai paskutinį mokėjimo prašymą, kuriame deklaruoją per laikotarpį nuo pirmo mokėjimo prašymo patirtas ir apmokėtas tinkamas finansuoti išlaidas ir galutinę projekto įgyvendinimo ataskaitą.

54. Paramos lėšos išmokamos Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

XIII SKYRIUS SANKCIJOS

55. Netinkamai įgyvendinančiam (įgyvendinusiam) projektą paramos gavėjui gali būti taikomos ES ir Lietuvos Respublikos teisės aktuose numatytos sankcijos. Gali būti taikomos tokios sankcijos: paramos sumažinimas, paramos teikimo sustabdymas ir (arba) nutraukimas, ir (arba) reikalavimas grąžinti visą ar dalį sumokėtos paramos; apribojimas teikti paraškas; kitos poveikio priemonės dėl su gauta arba prašoma parama susijusių įsipareigojimų nevykdymo ir (arba) nustatyti reikalavimų nesilaikymo.

56. Detali sankcijų apskaičiavimo ir taikymo tvarka nustatyta Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones taikymo metodikoje.

XIV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

57. Pareiškėjo ūkis specializuotas, t. y. jo pajamos iš žemės ūkio sektoriaus (pvz., kiaulininkystė, paukštininkystė ir pan.), į kurio biosaugą investuojama, ataskaitiniai metais sudaro ne mažiau kaip 50 proc. visų pareiškėjo veiklos pajamų (atitiktis patikrinama pagal pareiškėjo parengtą Pažymą apie žemės ūkio veiklos subjekto, siekiančio pasinaudoti parama pagal Lietuvos kaimo plėtros priemones, praėjusių kalendorinių metų pajamas (Žemės ūkio veiklos subjektų pajamų dalies, gaunamos iš žemės ūkio veiklos, įvertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2003 m. vasario 26 d. įsakymu Nr. 3D-66 „Dėl Žemės ūkio veiklos subjektų pajamų dalies, gaunamos iš žemės ūkio veiklos, įvertinimo metodikos patvirtinimo“ 2 priedas). Tuo atveju kai pareiškėjas teikia daugiau negu vieną paramos parašką Pažymą apie žemės ūkio veiklos subjekto, siekiančio pasinaudoti parama pagal Lietuvos kaimo plėtros priemones, praėjusių kalendorinių metų pajamas teikia kartu su kiekviena paramos paraška.

58. Pareiškėjo ūkinį gyvūnų laikymo vietoje laikomų ūkinį gyvūnų vidutinis metinis skaičius, išreikštasis sutartiniaių gyvuliais (SG), nustatomas: aritmetinį ūkinį gyvūnų vidurkį (apskaičiuojamas imant laikotarpio nuo 2019 metų rugpjūčio 1 d. iki 2020 metų liepos 31 d. kiekvieno mėnesio paskutinės dienos ūkinį gyvūnų skaičių, registruotą Ūkinių gyvūnų registre kiekvienoje laikymo vietoje) padauginus iš verčių, nurodytų Paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei gyvulius paraškos ir 2016–2020 metų tiesioginių išmokų administravimo bei kontrolės taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2015 m. gruodžio 4 d. įsakymu Nr. 3D-897 „Dėl Paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei gyvulius paraškos ir 2016–2020 metų tiesioginių išmokų administravimo bei kontrolės taisyklių patvirtinimo“, 3 priede. ŽŪIKVC apskaičiuoja pareiškėjo praėjusių kalendorinių metų vidutinį metinį SG 2020 m. rugpjūčio 31 d. Apskaičiuotas SG vertinamas apvalinant iki sveikųjų skaičių pagal matematinio apvalinimo taisykles.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-618](#), 2020-08-21, paskelbta TAR 2020-08-21, i. k. 2020-17711

59. ES sprendimu nurodytu Taisyklių 35.4 papunktyje laikomas: Komisijos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2019/1931 2019 m. lapkričio 19 d., kuriuo iš dalies keičiamas Įgyvendinimo sprendimo 2014/709/ES dėl gyvūnų sveikatos kontrolės priemonių, susijusių su afrikiniu kiaulių maru tam tikrose valstybėse narėse, priedas (prieiga per internetą: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2019.299.01.0061.01.LIT&toc=OJ:L:2019:299:TOC).

60. VMVT direktoriaus įsakymu, nurodytu Taisyklių 35.4 papunktyje, laikomas: 2014 m. lapkričio 21 d. įsakymas Nr. B1-1007 (2020 m. sausio 21 d. redakcija Nr. B-1-37) „Dėl labai patogeniško paukščių gripo patekimo rizikos mažinimo ir apsaugos priemonių taikymo naminių paukščių laikymo vietose“.

61. Priemonės veiklos sričiai netaikoma Galimai neteisėtų sąlygų gauti paramą nustatymo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. lapkričio 27 d. įsakymu Nr. 3D-889 „Dėl Galimai neteisėtų sąlygų gauti paramą nustatymo metodikos patvirtinimo.

Papildyta punktu:

Nr. [3D-153](#), 2020-03-05, paskelbta TAR 2020-03-05, i. k. 2020-04988

62. Projektų įgyvendinimo priežiūra ir tikrinimas, apskundimo tvarka atliekama Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [3D-153](#), 2020-03-05, paskelbta TAR 2020-03-05, i. k. 2020-04988

63. Pasikeitus šioms Taisyklėms, nauji reikalavimai taikomi vienodai visiems pareiškėjams, išskyrus atvejus, kai pakeitimo įsakyme numatyta kitaip.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [3D-153](#), 2020-03-05, paskelbta TAR 2020-03-05, i. k. 2020-04988

64. Pasikeitus šiose Taisyklėse nurodytiems teisės aktams, tiesiogiai taikomos naujos šių teisės aktų nuostatos.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [3D-153](#), 2020-03-05, paskelbta TAR 2020-03-05, i. k. 2020-04988

Priedų pakeitimai:

Priedas

Priedo pakeitimių:

Nr. [3D-153](#), 2020-03-05, paskelbta TAR 2020-03-05, i. k. 2020-04988

Nr. [3D-618](#), 2020-08-21, paskelbta TAR 2020-08-21, i. k. 2020-17711

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-66](#), 2020-01-31, paskelbta TAR 2020-01-31, i. k. 2020-02297

Dėl žemės ūkio ministro 2020 m. sausio 30 d. įsakymo Nr. 3D-45 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Parama investicijoms į prevencinę veiklą, kuria siekiama sumažinti galimų gaivalinių nelaimių, nepalankių klimato reiškinį ir katastrofinių įvykių padarinius“ veiklos sritys „Parama investicijoms į prevencinę veiklą, kuria siekiama sumažinti pavojingų ligų grėsmes ir su jomis susijusias pasekmes“ įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-153](#), 2020-03-05, paskelbta TAR 2020-03-05, i. k. 2020-04988

Dėl žemės ūkio ministro 2020 m. sausio 30 d. įsakymo Nr. 3D-45 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Parama investicijoms į prevencinę veiklą, kuria siekiama sumažinti galimų gaivalinių nelaimių, nepalankių klimato reiškinį ir katastrofinių įvykių padarinius“ veiklos sritys „Parama investicijoms į prevencinę veiklą, kuria siekiama sumažinti pavojingų ligų grėsmes ir su jomis susijusias pasekmes“ įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-257](#), 2020-04-02, paskelbta TAR 2020-04-02, i. k. 2020-06875

Dėl žemės ūkio ministro 2020 m. sausio 30 d. įsakymo Nr. 3D-45 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Parama investicijoms į prevencinę veiklą, kuria siekiama sumažinti galimų gaivalinių nelaimių, nepalankių klimato reiškinį ir katastrofinių įvykių padarinius“ veiklos sritys „Parama investicijoms į prevencinę veiklą, kuria siekiama sumažinti pavojingų ligų grėsmes ir su jomis susijusias pasekmes“ įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-618](#), 2020-08-21, paskelbta TAR 2020-08-21, i. k. 2020-17711

Dėl žemės ūkio ministro 2020 m. sausio 30 d. įsakymo Nr. 3D-45 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Parama investicijoms į prevencinę veiklą, kuria siekiama sumažinti galimų gaivalinių nelaimių, nepalankių klimato reiškinį ir katastrofinių įvykių padarinius“ veiklos sritys „Parama investicijoms į prevencinę veiklą, kuria siekiama sumažinti pavojingų ligų grėsmes ir su jomis susijusias pasekmes“ įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo